

Karmøy kommune

Postboks 167

4291 KOPERVIK

Deres referanse:

22/10740-3Dato: **17.02.2023**Saksnr.: **2023/16223**Dok.nr.: **3**

Saksbehandler:

Elin Taranger

**Karmøy kommune - gnr 57 bnr 42 - Søragedå 57 - Innvilget
dispensasjon for montering av varmpumpe**

Vi viser til søknad datert 07.02.2023 om dispensasjon fra fredning av Skudeneshavn kulturmiljø, ID-212556-1, Søragedå 57, gnr.57/bnr.42, Karmøy kommune, Rogaland.

Det er søkt om å installere en varmpumpe på høyre side av inngangsparti, og kle den inn.

Kommuneantikvaren på Karmøy har i brev av 07.02.2023 uttalt at tiltaket er en akseptabel løsning, og at innkledning av varmpumpen vil bidra til at den blir tilstrekkelig inn i kulturmiljøet.

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir dispensasjon til å gjennomføre følgende tiltak:

- å installere varmpumpe på venstre side av inngangsparti på fasade vest.

Vilkår

- utedelen av varmpumpe skal plasseres på venstre side av inngangsparti på fasade vest
- utedelen av varmpumpen skal plasseres så lavt som mulig og mest mulig i skjul av inngangspartiet og blomsterbed, slik at den blir minst mulig synlig fra offentlig uterom
- utedelen skal kles inn i varmpumpehus i tre, som males hvit for å bli mest mulig inn i kulturmiljøet
- rør/kanaler og ledninger i tilknytning til utedelen skal skjules
- fylkeskommunen skal kontaktes dersom det må gjøres endringer/tilpasninger i tiltaket.

Når arbeidet er ferdig skal du sende inn dokumentasjon som viser hvordan arbeidet har blitt utført og det endelige resultatet.

Tillatelsen er gyldig i 3 år etter at du har mottatt dette vedtaket.

Begrunnelse for vedtaket

Etter kulturminneloven § 20, kan departementet *i særlig tilfelle* gjøre unntak fra vedtak om fredning og fredningsbestemmelser for tiltak som ikke medfører *vesentlige inngrep* i det fredete kulturminnet. Fylkeskommunen/Sametinget er rette myndighet til å vurdere om dispensasjon skal gis, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §§ 3 (4) og 4.

Formålet med fredningen av Skudeneshavn kulturmiljø er å bevare Skudeneshavn som en kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner, og som ressurs for samfunnsutvikling. Skudeneshavn skal sikres som en unik og godt bevart kystby, som viser hvordan et sted har utviklet seg fra strandsted basert på sildefiske, til ladested med variert næringsvirksomhet og bymessige funksjoner i perioden 1800-1940. Formålet er videre å bevare Skudeneshavn som et godt eksempel på byutviklingshistorie, med hovedvekt på de byggverk og strukturer som forteller om utviklingen av de bymessige funksjonene knyttet til offentlige tjenester, forretningsvirksomhet, frivillig organisasjonsliv og industrialiseringen av samfunnet. Fredningen av kulturmiljøet skal sikre helheten, sammenhengen, hovedstrukturen og tidsdybden i området. Fredningen skal også sikre de kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene i byggverkernes eksteriør, og strukturer som gateløp, havnebasseng, kaier, brygger, allmenninger, park, hager og annen grønnstruktur. De historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene skal særlig ivaretas. Bygningseksteriør og strukturer fra tiden etter 1940 skal sikres i den grad det er nødvendig av hensyn til kulturmiljøet. Fredningen skal ikke være til hinder for at Skudeneshavn opprettholdes og videreføres som en levende by med boliger, handel og annen næringsvirksomhet.

Opprinnelig var bygningen et sjøhus som antakelig er eldre enn 1837. Huset er avkortet med to meter not nord, for å gi bedre plass i gaten. Den opprinnelige gavlveggen ble satt på plass.

Bygningen går over to etasjer og fasade vest er ca. 25 meter lang. Fasade vest er asymmetrisk med inngangspartiet plassert på høyre side. Det er nå søkt om å sette opp varmepumpe på venstre side av inngangspartiet. Fylkesdirektøren vurderer at tiltaket vil ikke virke dominerende på den eksisterende fasaden. Den omsøkte plassering er ikke optimal, da tiltaket vil bli delvis synlig fra offentlig tilgjengelig areal, kai og veg. Tiltakshaver har i dette tilfellet muligheter til å skjule varmepumpen noe mellom inngangspartiet og blomsterbed langs husveggen. Å kle inn varmepumpen vil også bidra til at den vil gli inn i kulturmiljøet. Fylkesdirektøren vurderer at tiltaket vil medføre en svært liten endring på den forholdsvis store fasaden. I tillegg kan tiltaket fjernes uten at det vil medføre større skader eller varige endringer på bygningen.

Varmepumpen vil etterlate et mindre hull i fasaden, men i det aller vesentligste vurderes dette som et reversibelt tiltak.

Samlet sett gjør dette at fylkesdirektøren vurderer at tiltaket ikke er et vesentlig inngrep i det fredete kulturmiljøet.

I dispensasjonsveilederen heter det; *Som særlige tilfelle trekker forarbeidene til kulturminneloven fram tiltak som er nødvendige av hensyn til formålet med den enkelte fredningen, tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning og andre helt spesielle tilfeller.* Tiltak som er nødvendige av hensyn til fredningen nevnes blant annet: *brannsikring, reparasjon, restaurering, utskiftning av råtne bygningsdeler, felle råtne eller syke trær i grøntanlegg og oppretting av sammenrast mur.* Av tiltak som kan være av samfunnsmessig betydning nevnes blant annet *miljøhensyn og krav til helse, miljø og sikkerhet hjemlet i ulike typer særregler som helselovgivning, arbeidsmiljøkrav, forurensningslovgivning, trafikksikkerhetskrav mv.* I denne saken er det lagt vekt på tiltakshavers behov for en varmpumpe som et energiøkonomisk tiltak, et miljøtiltak. Ved å installere ny varmpumpe kan huset bli mer energieffektivt samtidig som huseier får noe lavere strømkostnader. Under forutsetning om at utedelen av varmpumpen kles inn og plasseres slik at den vil bli bare delvis synlig fra det omkringliggende kulturmiljøet, finner fylkesdirektøren at kravet til særlig tilfelle er oppfylt.

Etter en samlet vurdering innvilger vi søknaden om dispensasjon for installering av varmpumpe på fasade mot vest.

Forholdet til annet lovverk

Hvis tiltaket krever tillatelse etter annet lovverk, må søker sørge for dette, før tiltaket kan gjennomføres. Dette kan for eksempel være aktuelt for tiltak som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven § 20-1.

Du kan klage på vedtaket

Du har rett til å klage på vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra du har mottatt dette brevet. jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen stiles til Riksantikvaren som er klageinstans, men sendes til oss, gjerne på e-post til firmapost@rogfk.no Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til Riksantikvaren. De avgjør saken med endelig virkning.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål kan du kontakte saksbehandler Elin Taranger, 51922470, Elin.Taranger@rogfk.no

Hilsen
Lars Riese
fagleder

Elin Taranger
rådgiver

Kopi til:
Jan Ove Moen
RIKSANTIKVAREN
Foreningen Gamle Skudeneshavn

Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.